

Språk i Afghanistan

Det er to offisielle språk i Afghanistan, i tillegg til andre språk som snakkes. De to offisielle språkene er også de mest brukte talespråkene. Dari-dialekten av persisk snakkes som morsmål av om lag 50 % av befolkningen, men denne prosentandelen inkluderer også brukere av Hazaragi-dialekten, rundt to millioner mennesker. Pashto er også et offisielt språk og snakkes av ca. 35 % av innbyggerne i Afghanistan. I tillegg tales mange tyrkiske språk som turkmensk og usbekisk, samt over 30 andre mindre språk. En stor del av befolkningen er tospråklig.

Selv om pashto har egen litteratur har dari, språket som brukes i Kabul, vært det viktigste språket i kulturelle sammenheng, politikk og i næringslivet. Både pashto og dari skrives fremfor alt med det arabiske alfabetet, men det er gjort noen modifikasjoner. Hazarere snakker sin egen dialekt av dari. 11 % av befolkningen bruker tyrkiske språk, først og fremst turkmensk og usbekisk, mens nuristanerne snakker rundt syv ulike dialekter som tilhører den dardiske språkgruppen. Det er ca. 30 mindre språk som brukes av rundt 4 % av befolkningen. Av disse er balutsji og pashai de største.

Pashto (پښتو; også kjent som **afghansk**, **pushto**, **pashtoe**, **pashtu** og **pukhto**) er offisielt språk i Afghanistan (sammen med Dari). Språket snakket av etniske afghanere ellers kjent som pashtonere som bor i Afghanistan og de vestlige provinsene av Pakistan.

Historie

Det er antatt at språket oppstod i Kandahar/Helmand-området i Afghanistan. Dari dominerer ofte over pashto i den daglige bruken i styret av Afghanistan siden hovedstaden ble flyttet til Kabul fra Kandahar i det 18. århundre. Pashto blir snakket av 34 % av Afghanistans befolkning.

Pashto er klassifisert i den nordøstlige arianske grenen av de indoeuropeiske språkene. Det er ved siden av dari, et av to offisielle språk i Afghanistan men pashto (pashto) også regnes som afghansk gammelt nasjonal språk som bevares av regjeringen i regionen.

Pashto blir snakket av rundt 15 millioner mennesker i sør, øst og noen nordlige provinser i Afghanistan og av over 25 millioner mennesker i de vestlige provinsene i Pakistan inkludert Nordvest Grense-provinsen og Baluchistan. Store samfunn finnes også i Sindh

(Karachi, Heyderabad) og i vestre PunjabPakistan. Mindre samfunn eksisterer nord i India (Pathankot, Rampur) og nordøstre Iran.

Det blir snakket av ca. 66 % av befolkningen i Afghanistan som er pashtoer, men også av etniske pashtoer (afghanere) som bor på den andre siden av den omstridte Durrand-linjen i dagens Pakistan (ca. 13-20 % av befolkningen i Pakistan).

Pashto er et av de to offisielle språkene i Afghanistan. Det andre er den persiske dialekten, kjent som Dari i Afghanistan. Pashto er også et viktig regionalt språk i Afghanistan + Pakistan.

Skriftsystem

Pashto har brukt en modifisert versjon av det persisk-arabiske alfabetet siden islam ankom Sentral-Asia. Men de siste årene har det blitt økende populært, på grunn av internett, å skrive pashto med latinske bokstaver. Pashto har flere bokstaver som ikke fins i noen persisk-arabiske skriftsystem som representerer den retroflekse versjonen av konsonantene t, d, r og n. Bokstavene blir skrevet som standard arabiske ta', dal, ra', og nun med en «pandak» påsatt under som ligner en liten sirkel. De har også bokstavene ge og xin (lyden er som den tyske ch i *ich*) som ligner henholdsvis ra' og sin med en prikk over og under. Pashto har også den ekstra bokstaven som persisk la til det arabiske alfabetet. Se pasalph.htm for å se hele alfabetet.

Kilder:

https://no.wikipedia.org/wiki/Spr%C3%A5k_i_Afghanistan

<https://no.wikipedia.org/wiki/Pashto>